N°. 272. 1851.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant, franco per post, is f 24 in het jaar, f 6 in de 3 maanden, en 10 cents voor afzonderlijke nommers.

ZONDAG 16 EN MAANDAG 17 NOVEMBER.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

NEDERLANDEN.

Bij Koninklijk besluit van den 14den November 1851, n°. 6, is het ontvangkantoor der directe belastingen en accijnsen te Gaast (Friesland,) opgeheven en vereenigd met dat der directe belastingen in- en uitgaande regten en accijnsen te Makkum, op den voet van ééne ontvangst, onder voortdurend beheer van den aldaar fungerenden ontvanger *A. H. Jansen.*

ALGEMEENE REKENKAMER.

Ter voldoening aan de bepalingen, vervat in de wet van den 18den December 1845 (*Staatsblad* n°. 90), en naar aanleiding van opgevolgde Koninklijke besluiten, is op nieuw ter Algemeene Rekenkamer overgebragt voor eene som van *twee honderd duizend gulden* aan ingetrokken muntbiljetten van f 5, zoodat er thans, met inbegrip der bij vorige aankondiging vermelde som van f 29,572,860, voor een bedrag van *negen en twintig millioen zeven honderd twee en zeventig duizend acht honderd zestig gulden* aan muntbiljetten, is ingetrokken.

Al deze muntbiljetten zijn bij de Algemeene Rekenkamer volkomen onbruikbaar gemaakt en zullen aldaar blijven berusten tot dat derzelver geheele vernietiging, overeenkomstig den inhoud van art. 7 der wet van 18 December 1845 (*Staatsblad* n°. 90), zal kunnen plaats hebben, als wanneer van die vernietiging op nieuw zal worden kennis gegeven.

's Gravenhage, den 23sten October 1851.

De Algemeene Rekenkamer,
GEVERS, *w. P.*
Ter ordonnantie van dezelve,
DE VISCH EIJBERGEN.

Ter voldoening aan de bepalingen vervat in de wet van den 17den September 1849 (*Staatsblad* n°. 46), is ter Algemeene Rekenkamer weder overgebragt voor eene som van *honderd veertig duizend zeventig gulden* aan ingetrokken muntbiljetten van f 1000, f 500, f 100 en f 10, zoodat er thans, met inbegrip der bij vorige aankondiging vermelde som van f 15,367,570, voor een bedrag van *vijftien millioen vijf honderd zeven duizend zes honderd veertig gulden* aan muntbiljetten, krachtens die wet uitgegeven, is ingetrokken.

Al deze muntbiljetten zijn bij de Algemeene Rekenkamer volkomen onbruikbaar gemaakt en zullen aldaar blijven berusten tot dat derzelver geheele vernietiging, overeenkomstig den inhoud van art. 5 der bovengemelde wet, zal kunnen plaats hebben, als wanneer van die vernietiging op nieuw zal worden kennis gegeven.

's Gravenhage, den 23sten October 1851.

De Algemeene Rekenkamer,
GEVERS, *w. P.*
Ter ordonnantie van dezelve,
DE VISCH EIJBERGEN.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Volgens berigten uit Weenen van 10 November, ontwaart men sedert de terugkeer des Keizers uit Gallicië eene verhoogde werkzaamheid in de commissie, belast met het ontwerpen der nieuwe staatsregeling, en vleide men zich meer en meer met eene spoedige beslissing te dien aanzien. Over het tot dusver door die commissie verrigte had de Keizer zijne tevredenheid betuigd, maar tevens den wensch geuit dat zij hare werkzaamheden moest verhaasten, te welken einde de commissie zich in verscheiden onderdeelen gesplitst had, ten einde gelijktijdig verschillende onderwerpen in behandeling te kunnen nemen. — » Ten gevolge van eene door den minister van finantien getroffen schikking, wordt verder in de berigten gezegd, zal de begrooting van het krijgswezen voor 1852 tot op 8 millioen florijnen verminderd worden. Voor het thans loopende jaar bedroeg die begrooting 110 millioen, waaronder echter nog 8 millioen begrepen waren voor buitengewone uitgaven, veroorzaakt door de mobilisatie van het leger tegen Pruissen. Uit eene vergelijking der beide sommen blijkt dat de reductien bij het leger eene aanmerkelijke vermindering ten gevolge zullen hebben. De sterkte des legers zal desniettegenstaande niet beneden de 400,000 man dalen, en Oostenrijk zal dus op alle mogelijke gebeurtenissen voorbereid zijn."

PORTUGAL.

De verkiezing der kiezers, welke de leden der nieuwe wetgevende magt zullen hebben te benoemen, heeft den 2den dezer maand in het geheele rijk plaats gehad. Volgens berigten uit Lissabon van den 3den hebben de pogingen, daarbij van de zijde der behoudende partij te werk gesteld, in de hoofdstad en in de naaste omstreek slechts de verkiezing van zes harer candidaten kunnen bewerken; zelfs de leiders dier partij, de hertog van Terceira, de beide gebroeders Cabral en de markies van Fronteira hebben de meerderheid in hun kerspel niet kunnen behalen.

FRANKRIJK.

De wetgevende vergadering heeft in de zitting van eergisteren het voorstel der regering tot intrekking der bestaande kieswet en tot herstelling van het algemeen stemregt, verworpen, doch met eene zoo onbeduidende meerderheid, dat deze stemming in geenen deele als eene nieuwe bekrachtiging der bestaande kieswet kan gelden.

Een legitimist, die, van de meeste zijner partijgenooten in dit opzigt verschillend, het algemeen stemregt steeds voorstaat, de heer de Larochejaquelein, opende de beraadslaging en verklaarde zich voor de intrekking of afdoende wijziging der kieswet.

Een ander lid der regter zijde, de heer de Vatimesnil, verdedigde de kieswet; hij betoogde dat hare hoofdbepaling, het vereischte namelijk van driejarige inwoning tot vestiging van het kiezersdomicilie, doelmatig en onmisbaar en met de constitutie niet strijdig was; terwijl buitendien de vergadering, zijns oordeels, hare waardigheid zou schenden, zoo zij het voorstel aannam om van een zoo wijzen maatregel, en wel meest uit schrik voor oproerige bedreigingen, nu reeds terug te komen. » Zoo wij — zeide hij — ons daartoe laten bewegen, zouden er wel is waar nog twee staatsmagten zijn, maar de eene zou verloren hebben hetgeen eigenlijk haar bestaan uitmaakt. De overeenstemming tusschen de beide staatsmagten zou niet hersteld, maar de eene derzelve zou vernietigd zijn." Hij wilde de kieswet behouden en inzonderheid het vereischte der driejarige inwoning, en wenschte alleen wijzigingen strekkende om het bewijs van die inwoning gemakkelijker te maken, wijzigingen die niet bij de beraadslaging over de voordragt der regering maar bij die over de aanhangige gemeentewet dienden te worden behandeld.

De minister van binnenlandsche zaken pleitte voor het wets-ontwerp in een gematigden en verzoenende toon. » Zucht voor regt, orde, openbare vrede — zeide hij — is de drijfveer der voordragt geweest. Toen de kieswet aangenomen werd, wist niemand dat zij een derde der kiezers van het stemregt zoude versteken: zij ware nimmer aangenomen, zoo men dat verwacht had. De onregtmatig uitgeslotenen klagen, en billijke klagten over verongelijking, geen gehoor vindende, wekken haat, die tot bedroevende uitersten zou kunnen overslaan. Het beginsel van het algemeen stemregt heeft het land gered, heeft ook aan u, moedige verdedigers der orde, een onwankelbaar en eerbiedwekkend gezag gegeven. Herstelt het: dan zullen staatsmagten van even onbetwistbaar gezag het land veilig door de krisis van 1852 kunnen leiden, eene krisis op welke niet alleen ons land, maar de geheele wereld, als of zij daarvan de beslissing van haar lot verwacht, de oogen gevestigd houdt. De heiligheid van het beginsel, de door allen erkende behoefte aan verandering in onze kiesordening, uw wensch naar onderlinge toenadering der staatsmagten, moeten u bewegen om de voordragt althans niet smadelijk te verwerpen, maar ten tweeden male in overweging te nemen."

De minister werd telkens, van de linker zoowel als van de regter zijde, in de rede gevallen of door levendige gesprekken onder de leden gestoord, en beklaagde zich herhaaldelijk daarover. In de daad, van geene zijde der vergadering werd hem de minste welwillendheid of beleefdheid betoond.

De heer Michel (van Bourges) trad op om namens de Bergpartij het wetsvoorstel der regering te verdedigen, maar hij begon met de aanmerking, dat het met verhevener en aan het hoog gewigt der zaak beter beantwoordende gronden, dan zoo even van de zijde der regering ontwikkeld waren, behoorde verdedigd te worden.

» De Februarijomwenteling — zeide hij verder onder anderen — is onschendbaar; van hare bestrijders zal weldra geen sprake meer zijn. Het geding wordt thans tusschen demokratie en koningschap gevoerd: de demokratie is de toekomst der wereld, en die niet met haar wil gaan, geraakt onder de voeten. In eene demokratische republiek mag men niet tot vereischte stellen, dat zij, die de leden der algemeene volksvertegenwoordiging kiezen, een domicilie hebben; want wij kiezen niet de vertegenwoordigers van dit of dat dorp, maar van geheel Frankrijk. Wil men het vereischte van een domicilie vasthouden, dan is het tijdbestek van zes maanden tot vestiging van het kiezersdomicilie nog te lang. Wij dreigen niet met burgeroorlog; wij willen ons gevoelen niet door bedreiging opdringen; maar wij mogen zeggen dat het volk in de kieswet eene verkrachting der constitutie ziet, en die *brand roept*, is niet de brandstichter. Hadden ook de voorstanders der bestaande kieswet in beginsel gelijk, dan nog behoorden zij voor het volksgevoel onder te doen, gelijk men bijv. in 1831 in Frankrijk deed door afschaffing van het erfelijk pairschap. Zoo de uitgesloten kiezers in 1852, met de boodschap van den President en met de redevoeringen, waarin gij zelven de noodzakelijkheid van wijziging der kieswet erkent, in de handen, hunne stembriefjes in de bus kwamen werpen, zouden dan de nationale garden, die de stembus bewaken, hen willen of kunnen wegdrijven? Het leger, zegt gij, is moedig en trouw en zal ons in 1852 redden; doch, zoodra het land door het leger gered is, zal het eenen dictator hebben, of eenen Keizer of wel Hendrik V."

De minister van justitie protesteerde tegen de oproerige strekking van eenige gezegden van den redenaar der Bergpartij, en trachtte vervolgens de voordragt te verdedigen; maar gelach, gepraat, spottende aanmerkingen, van alle zijden der vergadering, maakten het hem on-

mogelijk zich te doen verstaan. Met bitterheid riep hij uit, dat nimmer een voorstel der uitvoerende magt zoo smadelijk was behandeld, dat het bewind regt had om gehoord te worden. Doch eene nieuwe uitbarsting van gelach was het antwoord, en hij trad van het spreekgestoelte onder een onbeschrijfelijk rumoer, hetwelk belette den rapporteur der commissie, die nog het woord nam, te verstaan.

Eindelijk ging de vergadering tot stemming over, en de voorzitter maakte bekend, dat, behoudens nadere telling, 348 leden voor en 355 tegen het voorstel der regering gestemd hadden, zoodat het niet weder in beraadslaging zou gebragt worden.

De bijzonderheden dezer gewigtige stemming blijken eerst bij de nadere opneming der uitgebragte stemmen. Het schijnt dat eenige leden der Bergpartij zich van stemming onthouden hebben, en men meent dat het voorstel der regering, zoo het door ministers van meer persoonlijk aanzien en gezag verdedigd ware, niet zou verworpen zijn. Wat hiervan ook zij, het plan van vele leden om tot eene tweede beraadslaging over te gaan en daarbij door wijziging der bestaande kieswet eene schikking met den President te maken, is verijdeld; doch de meerderheid voor de kieswet, die in 1850 bijna 200 bedroeg, is bijna tot nul gedaald.

De heer Lar de Laborde, een lid van de partij der legitimisten, heeft een voorstel ingediend, strekkende om de kieswet te wijzigen en van de kiezers eene inwoning van slechts een jaar te vorderen.

— Uit Toulon wordt berigt, dat eenige oorlogsschepen onverwijld naar de kust van Marocco zouden stevenen, om voldoening te eischen wegens de plundering van een Fransch handelsvaartuig door de kustbewoners.

BELGIE.

De Koning heeft in zijn antwoord aan de deputatie die het adres van den senaat overbragt, inzonderheid gedrukt op de behoefte aan overeenstemming tusschen de staatsmagten voor de rust en welvaart des lands.

In het antwoord aan de deputatie der kamer van volksvertegenwoordigers zeide Zijne Majesteit, zich in de overeenstemming der kamer met het bewind te verheugen en daarvan zegenrijke gevolgen voor het land te verwachten.

Uit een berigt in de Brusselsche *Indépendance* blijkt dat het tusschen Nederland en Belgie onlangs gesloten handelsverdrag gisteren bij de kamer van volksvertegenwoordigers zou worden ingediend, ter bekrachtiging, zoo veel noodig, door de wetgevende magt.

De commissie van den senaat, die met het voorloopig onderzoek van het wets-ontwerp tot belasting der erfenissen in de regte lijn belast is, heeft bij meerderheid besloten de verwerping van hetzelve aan de vergadering voor te stellen.

Terwijl de senaat ook na de nieuwe zamenstelling voornemens schijnt om zich tegen het bewind en de kamer van volksvertegenwoordigers aan te kanten, vestigt de aandacht van het publiek zich meer en meer op de inrigting van dezen tak der wetgevende magt, en velen vragen of het niet mogelijk en raadzaam zou zijn, dergelijke botsingen voor te komen. De radicalen raden aan, den senaat op te heffen en eene enkele wetgevende kamer in te stellen. Van eene andere zijde is, met verwijzing op het voorbeeld van Nederland, aangeraden den census van verkiesbaarheid voor den senaat lager te stellen, ten einde dat ligchaam niet zou kunnen gezegd worden eenzijdig de belangen der groote grondbezitters te vertegenwoordigen.

— De kamer van vertegenwoordigers heeft eergisteren de beraadslaging begonnen over het door eene van regeringswege benoemde commissie opgestelde en door eene commissie der kamer gewijzigde ontwerp tot herziening van het strafwetboek.

De algemeene beraadslaging duurde kort; alleen de heer Lelièvre, een van de kundigste regtsgeleerden der kamer, voerde daarbij het woord. Wij deelen van zijne rede het volgende mede, ten einde de strekking der voorgestelde herziening te kenschetsen.

» Sedert lang wordt de herziening van het strafwetboek door de mannen der wetenschap gewenscht. Men is het daaromtrent eens, dat de straffen in de thans geldige verordeningen vastgesteld, niet meer in overeenstemming met de behoefte des tijds zijn en strijden met het verhevene doel der strafwetgeving. Zoo worden algemeen de verzwaring der doodstraf voor oudermoord, de openbare tepronkstelling en het brandmerk afgekeurd. Ook zijn de beginselen onzer strafwetten ten opzigte van poging tot misdaad en van medepligtigheid gebrekkig. Het strafwetboek stelt de poging in elk geval gelijk met de misdaad, zelfs wanneer niet alle tot voltrekking der misdaad noodige handelingen zijn gepleegd. Evenzoo wordt de medepligtige in elk geval met dezelfde straf als de dader bedreigd.

» Het ontwerp bevat niet alleen op deze punten verbeteringen, maar op vele andere. Zoo wordt daarbij het stelsel van afzonderlijke opsluiting der gevangenen aangenomen.

» Ik kan mij er evenwel niet geheel mede vereenigen. Zoo zou ik wenschen, dat men, zonder nog de doodstraf onherroepelijk af te schaffen, gedurende eenigen tijd de proef nam, welke gevolgen hare feitelijke opheffing zou hebben. Dit zou althans door de regering, door middel van het regt van gratie, kunnen gedaan worden. De eenige verandering welke het ontwerp in dit opzigt voorstelt, te weten om den veroordeelde in een cellulair rijtuig naar het schavot te zenden, is mij niet genoegzaam.

» In correctionnele zaken behoorde de preventive gevangenhouding, zoo men ze in zekere gevallen nog behouden wil, gerekend te worden in mindering der bij het eindvonnis uitgesproken gevangenisstraf.

» De bepalingen van het ontwerp over herhaling van misdrijf, laten ook veel te wenschen over. Het bepaalt dat daarbij het maximum der straf *moet* worden opgelegd. Dit gaat te ver; den regter blijve overgelaten in zoodanig geval den graad van misdadigheid te beoordeelen.

» Het ontwerp bepaalt, dat wie tot eene correctionnele straf, eene bloote geldboete zelfs, veroordeeld geworden is, wegens een nieuw misdrijf als recidivist kan gestraft worden. In zake van wanbedrijf behoort recidive dan alleen te worden aangenomen, als het vorige feit van ernstigen aard geweest is.

» Het ontwerp bepaalt dat bij het gelijktijdig plegen van meerdere strafbare daden, het maximum der straf *moet* worden toegepast; ook dit blijve aan des regters oordeel overgelaten.

» De bepalingen van het ontwerp over de medepligtigheid zijn eene groote verbetering doch de bepaling eener correctionnele straf tegen hem die aan een wegens misdaad veroordeeld persoon eene schuilplaats verleent, kan ik niet goedkeuren; het is tegen onze zeden, menschlievendheid als misdadig te behandelen.

» Het oordeel over het bestaan van verzachtende omstandigheden behoort niet aan de gezworenen te worden onttrokken, vooral niet zoolang slechts drie regters in de hoven van assises zitten. Men zegt dat in Frankrijk van die bevoegdheid door de jury schandelijk misbruik is gemaakt, doch dit is een bezwaar tegen de instelling der jury zelve, welke een der onzer constitutionnele vrijheden uitmaakt. Die het meerdere kan, kan ook het mindere; en zoodra de gezworenen onherroepelijk over het bestaan van het feit hunnen beslissen, moeten zij ook over de wijzigingen van het feit de beslissing hebben.

» Ook hebben de voorgestelde bepalingen betreffende verzachtende omstandigheden het gebrek, dat zij den regter geen genoegzame magt geven tot matiging der straf en tot billijke afmeting derzelve naar de zwaarte der strafbare daden.»

— Eergisteren avond heeft men te Brussel voor het eerst berigt van de slotkoersen der Londensche beurs van dien dag, door middel van den onderzeeschen telegraaph, ontvangen.

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 13 November: 3 pcts. renten fr. 55.90; idem 5 pcts. fr. 90...

Londen 13 November: 3 pcts. gecons. 98⅜; Nederl. werk. schuld ... pcts. 59¼; idem 4 pcts. 90¼.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 15den November* 1851.

De heer dr. I. van Deen heeft den 12den dezer de waardigheid van hoogleeraar aan de hoogeschool te Groningen aanvaard met het houden eener plegtige redevoering: over den omvang der physiologische wetenschap, en over de waarneming, als het eenige middel om haar te beoefenen.

OUDEZYL, 10 *November.* — Heden is van de werf van de scheepsbouwmeesters Viëtor en de Wijk, met goed gevolg te water gelaten het schoonerschip *Aldina Anna Susanna*, groot ongeveer 200 tonnen, gebouwd voor rekening van den heer mr. Haitsema Viëtor, zullende worden gevoerd door kapitein B. W. Schenk.

(Handelsblad.)

ROTTERDAM, *den 14den November.* — Door eene commissie uit de afdeeling Gouda en omstreken van de Hollandsche maatschappij van landbouw, en onder krachtige medewerking van het gemeentebestuur van Stolwijk, dat in zoo menig ander opzigt getoond heeft belang te stellen in de welvaart der plaats, zijn aldaar geheel nieuwe veemarkten ingesteld, waarvan ééne in het voorjaar en twee in het najaar zullen gehouden worden. Op den 1sten en 29sten October jl. hebben de beide herfstmarkten voor dit jaar plaats gehad, en wel met eene uitkomst die, niettegenstaande den goeden dunk, dien men wegens de ligging der plaats van deze markten had, de verwachting nog zeer heeft overtroffen.

Aanmoedigende premien werden uitgereikt aan de navolgende personen:

Op den 1sten October aan: 1. Sybrand van Wijngaarden, koopman te Stolwijk, als hebbende de meeste ter markt gebragt; 2. Dirk An... te Streefkerk, welke de meeste heeft aangekocht; 3. Jacobus Adri... Snel, te Stolwijk, voor zijne schoone vette koe; 4. Gerrit Graveland, Gouda, voor de beste kalfdragende koe; 5. Gerrit Zwenk, te P... broek, voor de schoonste vaarkoe; 6. de wed. Treure, te Zuidbr... voor de beste kalfvaars, en 7. Barend Zuidbroek, te Vlist en Bon... voor het beste kalf.

Op den 29sten October, dezelfde premien als boven vermeld, aan: 1. Sybrand van Wijngaarden, voornoemd; 2. Hijman Philip van ...kensteijn, te Lekkerkerk; 3. Adrianus Dupper, te Haastrecht; 4. W... van Dam Wz., te Stolwijk; 5. Cornelis de Ruijter te Streefkerk; 6. ... Rietveld, te Bergambacht, en 7. Cornelis Verburg, te Stolwijk.

Eene wel bezette markt en drukke handel in velerlei soort van rundvee gaven het gemeentebestuur en der commissie de meest stre... voldoening en het vooruitzigt, dat hunne pogingen als wel ges... zijn te beschouwen.

(Rotterdamsche Courant.)

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden vel 67 ... der *Bijlagen* van het BIJBLAD H, inhoudende de verslagen der Commissien van Rapporteurs uit de Tweede Kamer, voor het IIIde, IVde, Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1852.

DEN 14DEN EN 15DEN NOVEMBER ZIJN VERZONDEN N°. 139 — ... HET STAATSBLAD.

A D V E R T E N T I E N.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 12den December des jaars 1851, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Minister ..., den Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in tegenwoordigheid van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, in het 5de District, in het locaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

1°. Het Onderhouden van de Bestrate Groote Wegen in de Provincie Gelderland, gedurende Vier Jaren, ingaande den 1sten Januarij 1852 en eindigende den 31sten December 1855;

2°. Het Onderhouden van de Begrinde Groote Wegen in de Provincie Gelderland, gedurende Vier Jaren, ingaande den 1sten Januarij 1852 en eindigende den 31sten December 1855.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving, volgens artt. 21 en 18 der Bestekken.

Voor elk Perceel moet een afzonderlijk Inschrijvingsbiljet ingeleverd worden.

De Bestekken der bovengemelde Aanbesteding zullen, benevens ...

aan het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige Aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur Conrad, te Arnhem, en bij de Ingenieurs Blaauw, te Arnhem, Waldorp, te Zalt-Bommel, en Rose te Zutphen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Provincie *Zuidholland.*

AANBESTEDING.

Op Maandag den 22sten December des jaars 1851, des voormiddags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland, of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van ~~den Waterstaat in het tiende District,~~ aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

Het Verlagen van een gedeelte van den Overlaat op het Bergsche Veld, of zoogenaamde Overlaat van Cruquius, aan den Kop van den Ouden Wiel, tegenover Hardinxveld.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens art. 12 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland, te 's Gravenhage, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Maandag en Dingsdag vóór de Besteding de noodige Aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den waarnemenden Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat A. Greve te 's Gravenhage en den Ingenieur Docters van Leeuwen te Gorinchem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Provincie *Utrecht,*

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 15ten December des jaars 1851, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de Provincie Utrecht, of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 8ste District, aan het Locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht, worden Aanbesteed:

Het onderhoud tot den 31sten Maart 1855 van de Galgewaardsche en Dambruggen benevens van de Schutsluis te Breukelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, ingevolge art. 12 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Utrecht te Utrecht, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige Aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den waarnemenden Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 8ste District.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Hertogdom *Limburg.*

AANBESTEDING.

Op Maandag den 15ten December des jaars 1851, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 7de District, aan het Locaal van het Provinciaal Bestuur te Maastricht, worden Aanbesteed:

1°. De Uitvoering der Rijs- en Aardewerken, met de Leverantie van de daartoe benoodigde Materialen, tot voorziening van den Oever der rivier de Maas in het Hertogdom Limburg, onder de gemeente Elsloo;

2°. Idem, in de gemeente Linne.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving, voor elk werk afzonderlijk.

De Bestekken der bovengemelde Aanbesteding zullen, boven en behalve aan het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Zullende acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den waarnemenden Hoofd-Ingenieur te Maastricht, bij den Ingenieur Ortt te Maastricht en bij den Adspirant-Ingenieur Schneitter te Roermond.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

RENTEBETALING OP HET GROOTBOEK DER VIER PERCENTS NATIONALE SCHULD.

De Minister van Finantien maakt bekend dat de bovenstaande Rentebetaling zal geschieden op de navolgende bureaux van het Grootboek der Nationale Schuld, gevestigd te *Amsterdam*, te weten:

Op het Eerste Bureau:

voor de kapitalen ingeschreven onder Letter A tot en met D;

Op het Tweede Bureau:

voor de kapitalen ingeschreven onder Letter E tot en met K;

Op het Derde Bureau:

voor de kapitalen ingeschreven onder Letter L tot en met R;

Op het Vierde Bureau:

voor de kapitalen ingeschreven onder Letter S tot en met Z;

en wel alleenlijk over het halfjaar verschijnende 1°. October 1851, van Maandag den eersten tot en met Vrijdag den tienden dier maand, en vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren, op alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag) van Maandag den dertienden October tot en met den vijftienden Februarij 1852.

Tevens worden, overeenkomstig art. 19 van het Koninklijk besluit van 16 Mei 1811 (*Staatsblad* n°. 24), voor de *tiende of laatste maal* op te roepen de nog niet opgekomen regthebbenden op *de renten over het* halfjaar verschenen geweest op 1°. *April* 1847.

's Gravenhage, den 13den September 1851.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

*** De Minister van Finantien brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden dat bij de op den 21sten dezer, overeenkomstig de advertentie van den 8sten hevorens, te Amsterdam, ten overstaan van den Staatsraad, Agent van het Ministerie van Finantien aldaar en den Referendaris J. J. van Leeuwen, plaats gehad hebbende Uitloting van twaalf Aandeelen, elk groot f 500, in de Geldleening tot gedeeltelijke bestrijding der kosten van Aanleg van een kiezelweg tusschen Zutphen en Goor, zijn getrokken de nommers 54, 76, 119, 132, 137, 143, 144, 214, 217, 267, 268 en 311; alsmede dat de alzoo uitgelote aandeelen van 1°. November aanstaande af, voorzien van al de daarbij behoorende onverschenen interest-coupons, ten kantore van den Staatsraad agent voornoemd, tot het bekomen van aflossing kunnen worden aangeboden.

's Gravenhage, den 25sten October 1851.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

*** De Minister van Finantien,

Brengt bij deze ter kennis van de daarbij belang hebbende, dat gedurende de maanden *October*, *November* en *December aanstaande* en *niet langer*, ten Kantore van de Betaalmeesters in de arrondissementen, de voldoening zal plaats hebben der pensioenen ten laste van den Staat, loopende over de 3de *drie maanden dezes jaars;* zullende de gezegde betaling aanvang nemen op *Woensdag den eersten October eerstkomende*, en voorts, over opgemeld tijdvak, betaalbaar zijn dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 22sten September 1851.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat door hem telken *Vrijdag des voormiddags ten 11 ure* aan het *locaal van het Departement van Marine* in het *Voorhout* alhier, zullen worden ontvangen diegenen, welke hem in zijne voormelde betrekking verlangen te spreken.

's Gravenhage, den 25sten November 1851.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

*** De Minister van Marine brengt ter kennis van alle Officieren, Ambtenaren en verdere belanghebbenden, dat alle stukken, requesten enz. betreffende *de zaken der Marine*, zullen moeten worden ingezonden onder het adres:

Aan het Departement van Marine;

en bijaldien dezelve van geheimen inhoud of meer persoonlijk voor hem Minister zijn bestemd, zal ter zijde op het adres dienen gesteld te worden het woord „*Geheim*" of „*Voor den Minister*".

's Gravenhage, den 15ten November 1851.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine ad interim brengt bij deze ter kennis van de Zeevarenden en verdere daarbij belang hebbende, dat volgens de aan hem, door tusschenkomst van den Nederlandschen Consul-Generaal te *Londen*, medegedeelde kennisgeving van het Trinity-house de nu voor goed daargestelde Vuurtorens in het Zeerak thans zijn voltooid.

Tot aanwijzing dient het volgende, dat vermits de beide Vuren, zoo aan Chapman Head en de Mucking Stations, in die gebouwen nu opgesteld zijn, de Hulplichten gevolgelijk hebben opgehouden te branden.

Chapman Head.

Het Vuur op deze Standplaats brandende, is 40 Engelsche voeten verheven boven hoog water, springgetij, en is een gewoon Wit Licht, met uitzondering dat over de peilingslijn van East River, Middle buoy, te weten: Z. O. ½ O. ¼ O. van den Vuurtoren, hetzelve rood gekleurd is, welke kleur zich uitstrekt Noordwaarts tot den Vuurtoren van Southend Pier, in de rigting van O. t. Z. ½ Z.

Mucking.

Het Vuur op deze Standplaats brandt mede ter hoogte van 40 Engelsche voeten, boven hoogwater, springgetij, en is een gewoon Wit Licht, met uitzondering van de navolgende rigtingen, alwaar het Vuur rood van kleur zich voordoet;

dat is:

1°. in de peiling van O. t. Z. ½ Z., ter vermijding of het vrijzeilen van the Scars en Chapman Head;

2°. in de peiling van Z. W. t. W. van den Vuurtoren, in welke rigting het aanraakt the Spit of the Oven's Shoal een geringen afstand aan de binnenzijde van het 9 voetmerk op het laagwater springgetij;

3°. in de peiling Z. ½ O. van den Vuurtoren wordt eene smalle streep van rood gekleurd licht vertoond, om aan te geven de regte lijn van het West Blyth Beacon.

De hierboven vermelde peilingen zijn alle op het miswijzend kompas gerekend.

's Gravenhage, den 30sten October 1851.

De Minister voornoemd,
VAN SPENGLER.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt bij deze ter kennis van de Zeevarenden en verdere daarbij belang hebbende dat op de Vischpoort der stad Harderwijk, zoodat deze tot de vereischte hoogte is gebragt, thans geplaatst is eene Lantaren met een katadioptriek roodkleurig kunstlichttoestel van de 4de grootte 1ste soort, welk licht vermoedelijk omstreeks op of kort na den 20sten dezer loopende maand zal worden ontstoken.

Nader zal de omschrijving van hoogte, het verlichte gedeelte des gezigteinders enz. worden bekend gemaakt.

's Gravenhage, den 13den November 1851.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine ad interim brengt, ten vervolge zijner onder dagteekening van den 2den Junij 1851, n°. 49, in de *Nederlandsche Staatscourant* gedane aankondiging, ter kennis van de Zeevarenden en verdere daarbij belang hebbende, dat volgens eene, aan hem, door tusschenkomst van den Minister van Buitenlandsche Zaken medegedeelde bekendmaking van de Koninklijke Zweedsche Administratie der Marine te *Stockholm*, gedurende den zomer dezes jaars, in *Norrbotten* zijn opgerigt twee Vuurtorens, namelijk:

1°. Op de Scheer *Malörn*, gelegen buiten den ingang naar *Haparanda* en *Tornéa* op 65° 31′ 45″ Noorderbreedte en 23° 40′ 30″ lengte beoosten *Greenwich*. Deze Vuurtoren is voorzien van eene Sideraal lamp werke met een stilstaand schijnsel den geheelen horizon verlicht, en bij helder weder van een gewoon scheepsdek moet kunnen gezien worden op eenen afstand 2½ à 3 geographische mijlen. Op dezelfde Scheer, welke tevens eene loodsstation is, staan twee woonhuizen, eene kapel welke, even als de verkenningsbaak en de vuurtoren, goede zeeteekens zijn, alsmede onderscheidene visschershutten.

2°. Op de Scheer *Stora Fjederagg*, gelegen ½ mijl Noord-Oost van de Noordkaap van *Holmö* in *Norra Qvarken*, buiten *Umea* op 63° 48′ 25″ Noorderbreedte en 21° lengte beoosten *Greenwich*, is een vuurtoren opgerigt, voorzien van een draaijend reverbèrevuur; hetwelk in eene ronddraaijing van 8 minuten tijds vier gelijke sterke schijnsels geeft, met even zoovele duistere tijdperken.

Het vuur, hetwelk ter hoogte van 104 voeten boven den waterspiegel gesteld is, kan bij helder weder gezien worden van een gewoon scheepsdek op eenen afstand van 3½ à 4 geographische mijlen. Het wordt in alle kompasstreken gezien van West-Noord-West door het Oosten tot Zuid-Zuid-West, op het miswijzend kompas.

Op *Fjederagg* zijn tevens gebouwd een woonhuis en een nevengebouw, welke evenzoo op verren afstand in zee gezien kunnen worden.

Beide bovengenoemde vuren zijn het eerst ontstoken op den Eersten September 1851 en worden na dien tijd brandende gehouden op de tijden, welke bij § 42 van 's Konings verordeningen en reglementen aangaande de loods- en bakeninrigtingen, in het Rijk, van 16 Mei 1827 zijn vastgesteld.

's Gravenhage, den 28sten October 1851.

De Minister voornoemd,
Van Spengler.

*** De Minister van Marine voornemens zijnde op den 27sten November aanstaande, op de navolgende wijze, onder zijne nadere goedkeuring, te doen Aanbesteden de Levering van het benoodigde Munitiebrood en Versch Rundvleesch, ten dienste der Equipagien van Rijks Schepen en Vaartuigen van Oorlog binnengaats, van den 1sten Januarij tot den 31sten December 1852,

Brengt bij deze ter kennis van de gegadigden:

dat de Biljetten van Inschrijving vóór of uiterlijk op den 27sten November eerstkomende, des morgens vóór twaalf ure, vrachtvrij zullen behooren bezorgd te zijn, als:

voor de Leveringen van Munitiebrood en Versch Rundvleesch ten behoeve van Zijner Majesteits Schepen en Vaartuigen ter Reede van Texel en in het Nieuwe Diep, bij den Kommandant van Zijner Majesteit Wachtschip *de Sambre* te Willemsoord;

voor de Leveringen van Munitiebrood en Versch Rundvleesch ten behoeve van Zijner Majesteit Schepen en Vaartuigen te Hellevoetsluis, bij den Directeur en Kommandant der Marine aldaar;

voor de Leveringen van Munitiebrood en Versch Rundvleesch ten behoeve van Zijner Majesteits Zeemagt te Vlissingen en op de Schelde, bij den Directeur en Kommandant der Marine te Vlissingen;

dat de bedoelde Biljetten moeten bevatten de prijzen in schrijfletters, waarvoor de Gegadigden genegen zijn, voornoemde Leveringen op de bij het Bestek van Aanbesteding omschreven Voorwaarden, bij de Honderd Nederlandsche Ponden aan te nemen; zullende bij die Biljetten tevens moeten worden opgegeven de Namen en Voornamen, alsmede de Woonplaatsen der Inschrijvers en van hunne Borgen;

dat geene Biljetten van Inschrijving ter mededinging zullen worden toegelaten dan die welke op gezegeld papier zullen zijn geschreven, door de Inschrijvers onderteekend, geene bij-conditien bevatten en zonder doorhalingen zijn;

dat de Biljetten van Inschrijving, door den voormelden Kommandant van Zijner Majesteits Wachtschip *de Sambre* en de voormelde Directeuren en Kommandanten te Hellevoetsluis en te Vlissingen, ieder voor zooveel zijn ressort betreft, ten voormelden dage en ure, in tegenwoordigheid der Gegadigden zullen worden geopend, en door hen de voorloopige toewijzing der Leveringen aan de minste Inschrijvers zal geschieden;

en eindelijk, dat de Voorwaarden, waarop de voormelde Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af aan, dagelijks (de Zondagen uitgezonderd), van tien ure des namiddags, voor de Gegadigden ter inzage zullen liggen ter Secretarie van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, aan boord van Zijner Majesteits Wachtschip *de Sambre* te Willemsoord, en bij de Directien der Marine te Willemsoord, te Amsterdam, te Hellevoetsluis en te Vlissingen.

's Gravenhage, den 12den November 1851.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

Op aanstaanden Woensdag den 19den dezer zal de gewone audientie van den Minister van Kolonien geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 15den November 1851.

BEKENDMAKING.

De Gedeputeerde Staten der provincie Noordbrabant

Brengen bij deze ter kennis van de Belanghebbenden:

Dat de Uitloting bepaald bij art. 14 van het bij Koninklijk besluit van den 2den April 1845, n°. 56, goedgekeurde plan van negotiatie eener som van f 300,000, ten laste der Provincie, voor dezen jare vastgesteld op twaalf stuks Aandeelen;

dat de Uitloting bepaald bij art. 14 van het bij Koninklijk besluit van den 13den Maart 1850, n°. 74, bekrachtigde plan van eene Geldleening mede ten laste der Provincie tot f 200,000, doch waarop voorloopig slechts f 30,000 is genegotieerd, vastgesteld is op twee Aandeelen;

dat beide die uitlotingen op heden hebben plaats gehad, en dat achtereenvolgende zijn uitgeloot de nagenoemde nommers van afgegeven Obligatien, als:

a. voor de Leening ad f 300,000 de n°. 408, 442, 363, 439, 386, 466, 77, 144, 47, 82, 58 en 504;

b. voor de Leening ad f 30,000 de n°. 55 en 3.

Zullende overeenkomstig de aangehaalde plans van negotiatie, de uitbetaling der uitgelote Obligatien op den 2den Januarij 1852, ten Kantore van den Arrondissements-Betaalmeester te 's Hertogenbosch geschieden.

's Hertogenbosch, den 5den Augustus 1851.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
A. J. Borret.
Ter ordonnantie van dezelven,
G. Buijsen, *l. G.*

*** De Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland

Brengen bij deze ter kennis van belanghebbenden dat, achtervolgens de gedane aankondiging in de *Staats- en Middelburgsche couranten*, op den achtsten dezer maand in het openbaar heeft plaats gehad de gewone Jaarlijksche Uitloting van Aandeelen in de Provinciale Geldleeningen, dat bij die gelegenheid zijn uitgekomen:

a. de Nummers 7, 10 en 12 van de Geldleening van f 20,000 voor de instandhouding van de bestaande Stoombootdienst in het Veer van Vlissingen op Breskens;

b. de Nummers 1, 49, 86, 95, 102, 121 en 143 van de Geldleening van f 220,000 voor de verbetering der Wegen in het Vierde en Vijfde District dezer Provincie; en

c. Nummer 24 van de Geldleening van f 24,000, voor de daarstelling van eene Aanlegplaats voor Stoombooten en andere Vaartuigen, mitsgaders voor de Wegsverbetering te Wolphaartsdijk;

en dat dien ten gevolge de voorschreven Nummers of Aandeelen, overeenkomstig de Plans der gemelde Geldleeningen, met den eersten Januarij aanstaande, ten Kantore van den Betaalmeester te Middelburg zullen worden Afgelost, tegen Intrekking der betrokken Obligatien en van de daarbij afgegeven, op dat tijdstip niet verschenen Interest-Coupons.

Middelburg, den 13den September 1851.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Van Vredenburch.
Ter ordonnantie van dezelven,
Sleet.

MINISTERIEN VAN OORLOG, MARINE EN KOLONIEN.

*** De waarnemende Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Land- en Zeemagt brengt bij deze ter kennis van Ouders en Voogden, die voor het vervolg hunne Zonen of Pupillen als Kweekeling bij 's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen te Utrecht wenschen geplaatst te zien, dat, behalve het gewone onderzoek naar de ligchamelijke geschiktheid van die Jongelingen voor de Militaire Dienst, om overtuigd te zijn dat de Adspiranten aan geene zwakheid van Gezigt en aan geene Bijziendheid lijden, zij aan de volgende proeven zullen worden onderworpen, te weten:

1°. dat zij, op eenen afstand van 150 Nederlandsche strepen, eene gewone drukletter (bij voorbeeld Dessendiaan Romein) duidelijk moeten kunnen zien en onderscheiden;

2°. dat zij, op eenen afstand van vijf Nederlandsche ellen, duidelijk zullen moeten kunnen zien en onderscheiden letters en cijfers ter grootte van drie Nederlandsche duimen, met wit krijt op een zwart bord geschreven; en

3°. dat zij, op eenen afstand van tien ellen, met vlugheid zullen moeten kunnen zien, tellen en onderscheiden de bij afwisseling van de regter- en linker hand opgestokene vingers, en zulks zoowel met beide oogen, als met elk oog afzonderlijk.

Aan deze drie proeven niet voldoende, zal de Adspirant verklaard worden ongeschikt te zijn om als Kweekeling bij de Militaire Geneeskundige Dienst te worden aangenomen.

's Gravenhage, den 5den November 1851.

Dr. Snabilié.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Openbare Verpachting te Stolwijk bij Gouda op Zaturdag den 29 November 1851, des voormiddags ten 10 ure, van de Haardasch aldaar, gedurende den tijd van 3 jaren. Conditien acht dagen te voren ter lezing.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Zij die iets te vorderen hebben van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschappen van *Cornelis Jeurgens*, en deszelfs Echtgenoote *Johanna Christiaans* en *Willem Jeurgens*, allen te Wanroy overleden, worden verwittigd om op den eersten December 1851, des voormiddags ten 10 ure, ten Kantore van den Notaris *A. Verstraten* te Mil, te verschijnen, ten einde Rekening en Verantwoording aan te hooren en indien er geen verzet mogt plaats hebben, hunne Schuldvorderingen, voor zooverre het bedrag der Nalatenschappen toereikende zal zijn, te ontvangen.

AANKONDIGINGEN VAN VERTALINGEN, BOEKWERKEN, ENZ.

*** Door den Boekhandelaar JAC. HAZENBERG Corn.zoon, te Leyden, is op den 13den November 1851 aan het Gemeentebestuur aldaar, plaats ter vertaling in de Nederduitsche taal aangeboden:

Outlines of the history and formation of the understanding, by the author of Outlines of Social Economy. — London 1847.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.